
Talousarvion 2026 ja taloussuunnitelman 2026-2028 laadintaohje

KhVi 25.08.2025 § 150
27/02.01.00/2025

Valmistelija

Hallintojohtaja Sanna Lahti p, 040 199 2310

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan on laadittava talousarvio ja taloussuunnitelma siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan sekä talouden tavoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Toimielinten/tulosalueiden määrärahat sisältyvät talousarvion käyttötalousosaan. Talousarvion käyttötalousosassa valtuusto asettaa toiminnalliset tavoitteet sekä osoittaa tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot toimielimelle ja sen tulosalueille tehtävän tai tehtävien hoitamiseen.

Vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2026-2028 taloussuunnitelman laadinta tehdään tilanteessa, jossa kaikkea toimintaa ohjaavat edelleen kuntakonsernin talouden tasapainottamiseen tähtäävät toimenpiteet. Vuonna 2025 käytyjen yhteistoimintaneuvottelujen jälkeen kunnassa on tehty merkittäviä päätöksiä mm. perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluverkon supistamisesta 1.8.2026 lukien sekä museotoiminnan uudelleenjärjestelystä 1.1.2026 alkaen. Lisäksi vuosien 2024 ja 2025 aikana neuvotellut ja täytäntöönpannut useat uudet yhteistyösopimukset kuntien välisistä palvelujen järjestämisvastuista vaikuttavat niin ikään vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2026-2028 taloussuunnitelman laadintaan.

Virolahden kunnan taloustilanne on erittäin haastava ja samanaikaisesti talousarvion laadintaohjeen valmistelun kanssa kunnassa on käynnistynyt Kuntalain 118 §:n mukainen arviointimenettely. Elokuussa 2025 nimettävä arviointiryhmä tekee ehdotuksen kunnan asukkaiden palvelujen turvaamiseksi tarvittavista toimenpiteistä. Arviointiryhmän työ on määrä valmistua tammikuun 2026 loppuun mennessä.

Voimassa olevan Virolahden kunnan hallintosäännön ja sen liitteen 2 mukaan kunnanhallitus hyväksyy talousarvion ja taloussuunnitelman laadintaohjeen vuosittain elokuun loppuun mennessä. Suunnitteluohjeiden antamisen vastuu on kunnanhallituksella. Hallintojohtaja on yhdessä kunnanjohtajan kanssa valmistellut talousarvion laadintaohjeen, jossa on tiiviisti kuvattuna kuntatalouden yleinen näkymä, alueellinen väestökehitys ja työllisyystilanne sekä elinkeinotoiminnan kehitys. Toimintaympäristö ja sen asettamat taloudelliset reunaehdot on laadintaohjeessa pyritty kuvaamaan realistisesti. Ohjetta esitetään kunnanhallitukselle hyväksyttäväksi. Lisäksi esitetään, että toimielin-/tulosaluetasosta raamibudjettia vuodelle 2026 ei laadita, vaan toimielinten/tulosalueiden tulee noudattaa laadintaohjeessa annettuja ohjeita sekä tarvittaessa kunnanjohtajan tai hallintojohtajan antamia yksityiskohtaisempia työohjeita.

Esittelijä

Virolahden kunnanjohtaja Topi Heinänen

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää

- 1) hyväksyä liitteen mukaisen talousarvion 2026 ja taloussuunnitelman 2026-2028 laadintaohjeen.
- 2) että toimitilin-/toimialatasoista raamibudjettia vuodelle 2026 ei laadita, vaan toimitilinten ja toimialojen tulee noudattaa laadintaohjeessa annettuja ohjeita.
- 3) valtuuttaa kunnanjohtajan ja hallintojohtajan antamaan tarvittaessa talousarvion ja taloussuunnitelman laadintaa ja ohjeellista aikataulua täsmentäviä työohjeita.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.